

रात्रं भवता ऽक्रियतामाश्रमः ÇĀk. 28, 14. अत्रावस्थानिन वनमिदं ऽक्रियताम् Hit. 38, 13. fg. ऽकृततद्देशा सरस्वती KATHĀS. 66, 30. PĀNĪKĀR. 4, 3, 116. — 2) einen Ort besetzen, einnehmen: मृगेन्द्रैः ऽकृतात्तद्दीर्घानिर्कारम् (विन्ध्यम्) VARĀH. BRĪH. S. 12, 6.

सनाथि m. = सनाभि ein leiblicher Verwandter (Bruder) BUĀG. P. 5, 5, 20.

सनाभि (2. स + नाभि) adj. = समाननाभि P. 6, 3, 85. VOP. 6, 97. von einer Nabe —, von einem Nabel ausgehend: 1) die Speichen RV. 10, 78, 4. die Finger NAIGH. 2, 5. RV. 9, 89, 4. — 2) leiblich verwandt; m. ein leiblicher Verwandter AK. 2, 6, 4, 33. H. 562. an. 3, 460. MED. bh. 22. HALĀS. 2, 354. RV. 10, 133, 5. AV. 1, 30, 1. M. 5, 72. JĀGĪ. 1, 158. भगिन्यः सनाभयः leibliche Schwestern M. 9, 192. 212. m. ein leiblicher Bruder BUĀG. P. 10, 83, 9. — 3) mit einem Nabel versehen TS. 5, 2, 8, 7. — 4) gleichartig (तुल्य) H. an. MED. — 5) स्नेहयुक्त ÇĀBDAR. im ÇKDR. — RV. 1, 164, 13 ist स नाभिः zu lesen; das ungewöhnliche masc. ag zu der Aenderung Anlass gegeben haben.

सनाभ्य m. = सनाभि ein leiblicher Verwandter M. 5, 84.

सनाम adj. (f. घ्रा) = सनामन् 1) MBh. 1, 1636. असनामा 1867.

सनामक 1) adj. dass. HARIV. 1666. — 2) m. Moringa pterygosperma Gaertn. ÇĀBDAR. im ÇKDR.

सनामन् (2. स + ना०) adj. 1) gleichnamig P. 6, 3, 85. VOP. 6, 98. RV. PRĀT. 16, 4. MBh. 1, 1636. 8044. 9, 3418. f. सनामो 1, 1047. 1053. 1853. Ind. St. 8, 231. 235. — 2) gleichartig RV. 10, 73, 6.

सनाय् (von सन oder सना), partic. सनायस्त् von Alters her vorhanden RV. 1, 62, 13.

सनायु (von सनाय्) adj. alt RV. 1, 62, 11. vgl. auch unter सनाजु.

सनायु m. N. pr. eines Lehrers ÇĀT. BR. 14, 5, 5, 22. 7, 2, 28. Verz. d. Oxf. H. 71, b, 51.

1. सनि (von 1. सन्) UNĀDIS. 4, 139. m. in den Brāhmaṇa f. Gewinn, Empfang; Gabe (= ऽद्येषणा AK. 2, 7, 32. H. 388) Nir. 3, 5. इमं सनि देवेषु प्र वैचः RV. 1, 27, 4. तं संचते सनयस्तं धनीनि 100, 18. 4, 20, 3. धनीनाम् 6, 26, 8. रदा पूषेवं नः सनिम् 61, 6. सनि, वाज, रयि 70, 6. 1, 30, 16. 2, 31, 3. गोः 3, 1, 23. 30, 21. सं युञ्जाव सनिभ्य आ 8, 51, 11. सनि, मेधा 1, 18, 6. 2, 34, 7. 8, 5, 37. VS. 5, 7. f. AV. 19, 31, 14. VS. 8, 54. यां दिशं सनिमेष्यन्त्यात् auf Bettel gehen TBR. 2, 3, 9, 9. TS. 2, 2, 6, 4. 1, 2, 2, 2. 6, 44. 2, 1, 6, 3. अथ, वृष्टि, पुरावात 4, 4, 6, 1. 5, 3, 4, 4. ÇĀT. BR. 2, 3, 4, 15. सनितारं सनीनाम् TBR. 3, 1, 1, 7. कामं Erfüllung bringend PĀNĪKĀV. BR. 11, 8, 4. 23, 3, 2. सनये नो धियो धाः erfülle RV. 7, 79, 5. Concret auf Gewinn ausgehend, so etwa RV. 8, 16, 3. 24, 28. 10, 35, 4. 40, 8. Am Ende eines comp. als nom. ag. P. 3, 2, 27. — Vgl. अभय, अथ, अथ, आत्म, ऊर्ज, गो, धन, पशु, पितु, प्रजा, लोक, वाज, वृष्टि, शत, सकृत्, स्तनयित्, हृदं.

2. सनि f. Weltgegend ÇĀBDAM. im ÇKDR.

सनिकाम adj. nach Gewinn —, nach Gabe begierig TS. 2, 1, 6, 3.

सनितर, seltener सनितर (von 1. सन्) nom. ag. gewinnend, verschaffend; gebend: वाजस्य RV. 1, 36, 13. वाजम् 4, 17, 8. 6, 33, 2. धनीनि 1, 100, 9. धनीनाम् 5, 42, 7. प्रामेभिः, रथेभिः 1, 100, 10. धीभिः 4, 37, 6. तस्यै वा स्वाम सनितारं आज्ञेः 4, 41, 11. 7, 37, 5. 10, 99, 9. TS. 1, 6, 4, 4. सनीनाम् TBR. 3, 1, 1, 7. — Vgl. 1. सनुतर.

सनिति (wie eben) f. so v. a. साति. लोकस्य RV. 1, 8, 6.

सनितुम् adv. neben, ausser mit vorangehendem acc.: इमा शफाना सनितुर्निधाना neben diesen Spuren der Hufe RV. 1, 163, 5. चकार गर्भं सनितुर्निधानम् neben dem Schoosse (dem er entsprang) 3, 31, 2. नाहं पतिं सनितुरस्य रायः (वेद) ich verstehe die Gabe nicht ohne einen Herrn d. h. Geber 5, 12, 3. Nir. 3, 6. Nach ŚĀ. überall gen. von सनितर; dagegen vgl. 2. सनुतर und im Zend hanare ohne mit abl.

सनित्र (von 1. सन्) n. Gabe, Spende: दिवः RV. 9, 97, 29.

सनित्व (wie eben) adj. zu gewinnen: वाज RV. 8, 70, 8.

सनित्वन् (wie eben) n. Gewinn oder Gabe RV. 10, 36, 9.

सनिद्र (2. स + निद्रा) adj. schlafend: ईषत्सनिद्र leicht schlummernd KATHĀS. 71, 120.

सनिद्र (2. स + निद्रा) adj. mit einem Tadel verbunden: उपालम्भ AK. 1, 1, 5, 15. H. 274. सनिद्रम् adv. ÇĀk. 85, 13, v. l.

सनिमेष (2. स + नि०) adj. blinzeln, sich schliessend (vom Auge) KATHĀS. 28, 61.

सनियम (2. स + नि०) adj. (f. घ्रा) der eine gelegentliche Pflicht zu erfüllen sich verpflichtet hat Vikr. 37, 7. Kir. 5, 40.

सनिर्वेद (2. स + नि०) adj. verzweifelt, kleinmüthig; वेदम् adv. KATHĀS. 32, 64. DAÇAK. 59, 13.

सनिःश्वासम् (von 2. स + निःश्वास) adv. unter Seufzern ÇĀk. 41, 11. 37, 16. 23. सनिश्वासम् MRĀKĪH. 150, 3 (v. l. सनिः०). ÇĀk. Ch. 65, 5.

सनिष्ठ (von 1. सन्, superl. zu सनीयम्) adj. am meisten gewinnend RV. 8, 81, 15.

सनिष्यद् (vom intens. von स्यद्) adj. (f. घ्रा) fließend, rinnend: घ्रापः AV. 19, 2, 1.

सनिष्यु (von 1. सन्) adj. zu gewinnen —, zu haben begierig, beutelustig RV. 1, 56, 1. 4, 55, 6. स्वः 1, 131, 2. 7, 94, 6. 8, 6, 44. 27, 8.

सनिष्यत् (vom intens. von स्यत्) adj. brechend, gebrechlich AV. 5, 6, 4. ०सार्त् 2, 8, 5. — Vgl. सनीयस.

सनी f. = 1. सनि BHAR. zu AK. nach ÇKDR.; vgl. auch unter 3. सन.

सनीड (2. स + नीड) adj. in einem Nest beisammen, aus einem Nest stammend so v. a. verschwistert, verbündet, nahe vereint RV. 1, 34, 9. 62, 7. 10. 69, 6. जनयः 71, 1. die Marut 100, 5. 165, 1. 7, 56, 1. Finger 9, 72, 2. 10, 31, 6. 99, 2. सम्प्रिमिन्धं ब्रह्मः सनीडाः 10, 101, 1. 123, 3. सगत्यं पितरः सनीडाः AV. 18, 2, 26. उप मा यत्तु मतयः सनीडाः KĀTJ. ÇĀ. 13, 2, 19. nahe, benachbart AK. 3, 2, 16. H. 1450. HALĀS. 4, 7. am Ende eines comp. (das vorangehende Wort behält seinen Ton) P. 6, 2, 23. मद्रं Schol. तत्सनीडे in seiner Nähe BHATT. 5, 31.

सनीय m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 6, 371 nach der Lesart der ed. Bomb. सनीय ed. Calc. (VP. 193).

सनीय s. सनीय.

सनीयम् (von 1. सन्, compar. zu सनिष्ठ) adj. viel gewinnend, — verschaffend TS. 3, 5, 3, 3.

सनीयस (vom intens. von स्यत्) adj. P. 2, 4, 74, Schol. — Vgl. सनिष्यत्.

सनु in 2. सनुतर fgg.

सनुकम् adv. gaṇa चादि zu P. 1, 4, 57.

1. सनुतर (von 1. सन्) nom. ag. = सनितर gewinnend, verschaffend;